

15. søndag efter trinitatis

Høstgudstjeneste søndag den 12. september kl. 14.00 i Gloslunde kirke

Salmer:

728 Du gav mig, o Herre, en lod af din jord

730 Vi pløjede og vi så'de

41 Lille Guds barn, hvad skader dig

729 Nu falmer skoven trindt om land

29 Spænd over os dit himmelsejl

Prædikant: Henrik Gade Jensen

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus sagde: »Ingen kan tjene to herrer. Han vil enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon. Derfor siger jeg jer: Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvordan I får noget at spise og drikke, eller for, hvordan I får tøj på kroppen. Er livet ikke mere end maden, og legemet mere end klæderne? Se himlens fugle; de sår ikke og høster ikke og samler ikke i lade, og jeres himmelske fader giver dem føden. Er I ikke langt mere værd end de? Hvem af jer kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig? Og hvorfor bekymrer I jer for klæder? Læg mærke til, hvordan markens liljer gror; de arbejder ikke og spinder ikke. Men jeg siger jer: End ikke Salomo i al sin pragt var klædt som en af dem. Klæder Gud således markens græs, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, hvor meget snarere så ikke jer, I lidettroende? I må altså ikke være bekymrede og spørge: Hvordan får vi noget at spise og drikke? Eller: Hvordan får vi tøj på kroppen? Alt dette søger hedningerne jo efter, og jeres himmelske fader ved, at I trænger til alt dette. Men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen; dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.«

[Matthæusevangeliet 6,24-34](#)

I dag fejrer vi høsten, holder høstgudstjeneste. Vi takker for at vi kan gå en vinter i møde uden udsigt til sult og underernæring, laderne er fulde, kornet er sikret, vi overlever endnu et år.

Jeg ved godt, at sådan tænker mange ikke i dag. Der er nok varer i butikkerne og nok at spise - det tages som en selvfølge. Og det er også ok.

Men nogle gange må vi gerne lige tænke os om, besinde os, lade historien tale, få klarhed over hvad der er normalt og unormalt i menneskenes historie.

Og det normale er sult og sygdom, underernæring og kummerformer. Undtagelsen er, at vi i dag, i det 20. og 21. århundrede, i det danske samfund, har kunne udrydde sulten og rigtig mange sygdomme, børnedødeligheden som førhen var stor er nu meget lille. Børn overlever forældrene – det er den nye normal. Førhen var det usikkert.

Det skal vi også have for øje.

Og for mange her lokalt ligger det kun 1-2 generationer væk. Jo, man har haft det godt på Lolland, selv på få tønder land med 10 søskende, men nøjsomhed, smalhals og nødtørftighed – det har alle kendt. Det var hvermands kår. Det var småt, men til gengæld trygt. Det hører jeg til mange begravelsessamtaler, når en 90-årig mor eller far skal bisættes.

På de magre jorde i Jylland var det oftest værre.

At vi har det bedre i dag - der om kan vi godt være ærlige – skyldes hårdt slid gennem lang tid, jorden er blevet bearbejdet, rensed for sten, der er lagt dræn, det er flere generationers arbejde som vi også kan takke for.

Så tak går både op til Vorherre, men også til vore aner og forfædre.

Af henfarne slægter jeg arved den vang,

hvis muld jeg for udsæd nu pløjer.

Her rydded de marken for stene engang

og dyrked den siden med suk eller sang.

Og så alligevel.

Vi hører i dagens tekst til denne 15. søndag efter trinitatis, at vi ikke skal gøre os bekymringer.

Vi skal være ubekymrede. Vi skal se til naturen, se til markens liljer og markens fugle, og tænke mere som dem. De bekymrer sig ikke og alligevel finder den lille fugl et frø og overlever i den kolde sne.

Ja, jeg må indrømme, jeg har altid syntes, det var lidt skødesløst af Jesus sådan at prøve at få folk til at glemme alvoren i tilværelsen, at det gælder om at arbejde for at have nok til familien og forråd.

Der er noget hippieagtigt i det. "Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvordan I får noget at spise og drikke, eller for, hvordan I får tøj på kroppen."

Er det ikke uansvarligt på den måde at opfordre til et liv uden bekymringer, uden at planlægge for fremtiden, uden at tage højde for problemer, uden at have noget på kistebunden?

Tænk hvis den barmhjertige samaritaner havde ladet sig inspirere af dette, så havde han hverken haft ridedyr eller penge til at hjælpe en nødlidende.

Samaritaneren kunne være god, fordi han havde mammon.

X

Og så til en høstgudstjeneste!

Her takker vi for, at bekymringerne ikke gik i opfyldelse, at frygten for dårlig høst ikke indtraf, vi takker for at investeringen i arbejdet og maskinerne gav et vis afkast.

Skal vi så fejre og hylde ubekymretheden?

Er det forkert?

Nej, det er det ikke.

Det, som Jesus mener, er at vi lever vores liv på flere planer.

I dagliglivet, i arbejdslivet, i livet som far og mor, skal vi da sandelig bekymre os. Vi skal tænke os godt om med mange af dagliglivets genvordigheder.

Som ungt menneske er der mange svære valg om uddannelse. Usikkerhed om egne kvalifikationer og om det nu også lige er det, jeg skal bruge flere år på.

Så dukker der kærester op, de fleste vil vist gerne finde én de kan dele livet med, i medgang og modgang, men er det nu lige den, jeg har mødt? Skal jeg vente på en anden? Stor bekymring!

Så kommer der familie til, som også medfører mange svære valg. Der skal måske købes hus, hvor, hvornår, hvor meget, og hvad vil banken låne?

Når småfolk kommer til, skal der overvejes om institution og skole. Hvor skal de gå? I København skal man skrive sit barn op allerede ved fødslen.

Og endelig er der jobbet, er det det rigtige arbejde, skal jeg prøve et andet firma? En ekstra uddannelse?

Så jo, der er mange berettigede bekymringer.

Og mange af dem handler også om mammon, altså et spørgsmål om økonomi. Der er økonomi i alt. Hvad slags hus har man råd til? Har man råd til et 3. barn eller skal vi nøjes med to? Kan man få råd til at hjælpe sine egne børn med forældrekøb og til at komme godt i vej?

Det er den største skødesløshed at negligere økonomien. Eller mammon. Og økonomi afspejler på fineste vis tilværelsen, nemlig at der er mangel på alt i forhold til vore mange ønsker, og vi derfor altid må afveje mellem, hvad vi vil, og hvad vi har råd til.

Det er et eksistentielt forhold, som vi ikke kan unddrage os.

Kun i paradiset have var der nok af alting.

Jesus vil da heller ikke opfordre til at kaste vrag på dagligdagen og glemme pligterne.

Tværtimod.

Jesus mener, at MIDT I ALT DETTE, midt i vores stressede dagligdag og de mange modsatrettede krav til os, skal vi også stoppe op, koble af, og se perspektivet i tilværelsen.

Der er mere mellem himmel og jord, som man så ofte siger.

Og der er ikke mindst mere end dagligdagens travlhed og forjagedhed.

Og så skal vi også lære at se på det jordiske, mammon, dagligdagens skærmydsler som det de er: smålige og relative forhold, som hurtigt kan skifte omkring og forandre sig.

Det er uhyggeligt for mange at opleve, hvor hurtigt man er glemt på en arbejdsplads efter pensionen eller et jobskifte.

Jeg kom engang for mange mange år siden forbi et tidligere job, og så spurgte min tidligere chef: hvad vil du? Jaaaa, hvad vil jeg egentlig? Sige daw!? Jeg var passé, historie, ude af vagten, en ny sad på min plads. Livet går videre ganske fint uden dig.

Eller tænk på mammon, hvor troløs og farlig den er. For 30 år siden var der renteprocenter på 20 i Danmark, nu skal man betale negativ rente i banken, det koster penge at have penge.

For slet ikke at tale om huspriser og friværdierne, der også har kørt op og ned over tid, og det sidste er ikke set endnu.

Så den mammon, som Jesus med rette advarer os om, er jo den mammon som er usikker, ustadig og porøs og som vi aldrig må basere vores liv på.

Vi lever og dør for moralske værdier, for hinanden, for vort land, men kun den værste gnier ligesom Joakim von And dør for en 25 øre.

Og det, som gør os lige som mennesker, er, at vi alle sammen er født i smerte og også skal dø engang, og i livet derimellem skal vi leve med det rette perspektiv på tilværelsen, ikke gå op i småligheder, men bevare troen på Gud deroppe – for nu at tale kirkens sprog.

Og så kan mellem fødsel og død i det praktiske liv have alle mulige særheder i vores liv, forskellige livretter, hobbies, interesser, forskellig pengepung og forskellige evner og lykke til at disponere, men det er jo sådan set bare det relative.

Det er kun Joakim von And der guddommeliggør hver lille mønt han finder på fortovet, og gerne går i slåskamp for at få den og have set den først.

Som Paulus også siger til os i dag:

”Lad os ikke bilde os noget ind, lad os ikke tirre og misunde hinanden. Brødre, hvis et menneske gribes i en overtrædelse, skal I, som har Ånden, hjælpe ham til rette med mildhed; Bær hinandens byrder, således opfylder I Kristi lov”.

Det er den form for ubekymrethed, vi skal praktisere. Bær hinandens byrder. Være sammen om det, der sker, ikke ved at foragte alt udvortes, nej, men være sammen ved at vise mildhed, overbærenhed, storsind, ikke misunde andre noget, men glæde sig over andres lykke og vise medlidenhed i andres ulykker.

Og måske vigtigst af alt: ikke bilde os noget ind.

Vi skal ikke bilde os noget ind og det betyder også, at vi ikke skal idealisere for meget.

Heller ikke fuglens liv og markens liljer.

De fleste dyr indgår i en skånselsløs fødekæde, hvor de store dyr æder de mindre.

Vi skal bekymre os jævnt og ligefremt om dagligdagens sorger. Ellers bliver vi også ædt, af skimmelsvamp eller negativ renter.

Men vi skal også være ubekymrede, og lægge sorger og forviklinger i Guds hænder og vide, at det ikke kun er op til mig at ordne al ting.

Vi skal leve som hver dag var den sidste, nyde hver stund vi er sammen og måske tænke mere på nuet og øjeblikket end vi gør.

Det er det, kristendommen kan lære os, at være tro mod øjeblikket, livet, det konkrete, mennesket som det er og naturen som den udfolder sig både smukt og ondt.

Og så gøre, hvad hver enkelt formår og lade resten ligge i Guds hænder.

AMEN